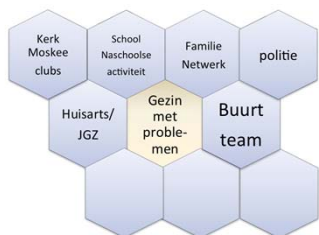

Wat maakt dat de aanpak van VERVE effectief is bij de ondersteuning van risicogezinnen?

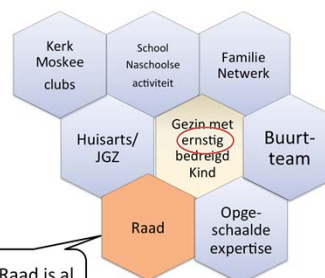
Wim Slot
Expertmeeting Risicovol ouderschap /
Intergenerationele problematiek
Vrije Universiteit 9 juni 2015

wimslot@icloud.com

- **Wet herziening kindbeschermingsmaatregelen**
  - Gronden: ernstige bedreiging en ouders bieden onvoldoende zorg (dubbel criterium),
  - Aanvaardbare termijn,
  - één maatregel beëindiging gezag,
  - betere positie pleegouders,
  - kinderrechter formuleert de bedreigingen,
  - (en nog veel meer...).
- **Jeugdwet**
  - Uitvoering naar gemeenten,
  - versterking preventie en hulp uit de buurt,
  - 'de-medicalisering',
  - inzet eigen kracht (familie groepsplan),
  - (en nog veel meer...).

Preventie, ondersteuning

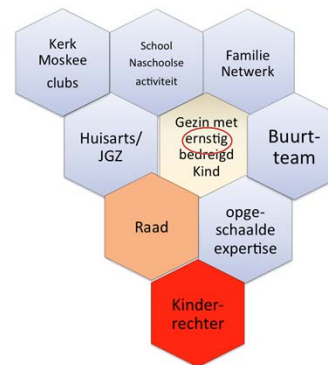

Jeugdbescherming in brede zin

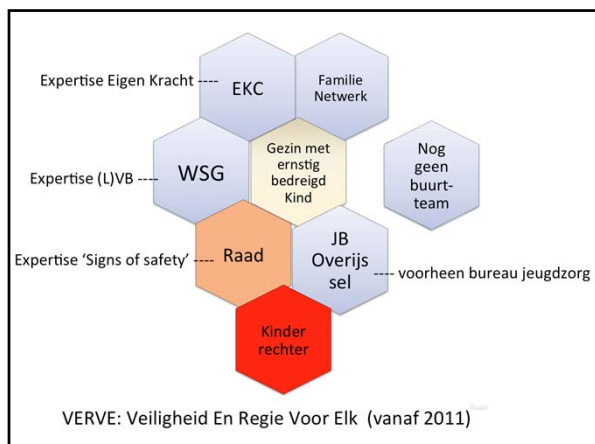
Jeugdbescherming in bredere zin wordt wel eens drang genoemd. Vreselijke term want:

Drang motiveert niet: jeugdbeschermers moeten woorden gebruiken die kracht van kinderen, ouders en netwerk versterken.

Drang suggereert een eenduidig kader terwijl jeugdbescherming in brede zin veel verschillende vormen heeft, afhankelijk van kind, gezin en netwerk.

Jeugdbescherming in engere zin

Kernpunten van VERVE

- De veiligheid en de ontwikkeling van het kind staan centraal.
- Hulp wordt niet meer in vorm van een keten georganiseerd maar in vorm van een netwerk waarbij het primaire proces van het gezin het uitgangspunt is.
- VERVE gaat ervan uit dat de regie bij de ouders hoort, en mobiliseert zoveel mogelijk eigen kracht en kracht uit het netwerk.

Casus:

- Meisje hoogzwanger; kindje kan om diverse redenen straks onmogelijk bij haar blijven.
- Ongeboren kindje is al onder toezicht gesteld, jeugdbeschermer mobiliseert hulpverlening en netwerk, organiseert overleg om straks direct een goede plek voor het kind te hebben.
- En dan zegt de medewerker van EKC: "....."

Veranderingen tijdens VERVE

Balder en De Jong 2015

- Raad en JB Ov trekken vanaf de start meer gezamenlijk op.
- Meer regie bij ouders (of regie terug).
- Familie en netwerk worden vaak betrokken.
- Veranderde houding en visie van jeugdbeschermers.
- Maar... niet alle ouders zitten hierop te wachten.
- En ook niet alle collega-jeugdbeschermers.

Veranderingen tijdens VERVE

Balder en De Jong 2015

- Aantal maatregelen (OTS) neemt af
- Als een OTS wordt uitgesproken duurt deze minder lang.
- OTS'en bij de WSG duren langer (doelgroep?) maar ook daar een afname van de duur sinds VERVE.
- Minder uithuisplaatsingen in absolute cijfers maar per OTS grotere kans op UHP. (omdat de OTS minder bij lichtere problemen wordt uitgesproken en dus vaker betrekking heeft op zware problematiek?)

Familie- netwerkberaad. (Eigen Kracht conferentie)

Kracht van het netwerk

- Beginvraag: “Wie vinden het belangrijk dat het goed blijft gaan met Edwin”
- In familieberaad wordt plan gemaakt (Familiegroepsplan art. 2.1. g Jeugdwet).
- Hoe duidelijker de vraag hoe groter de kans op kracht van het netwerk.
- Netwerk kan niet alles doen, parallel- of vervolghulp blijft nodig.

‘Kabinet vergist zich: armen hebben geen netwerk’

Interview
Rob Bijl SCP-onderzoeker

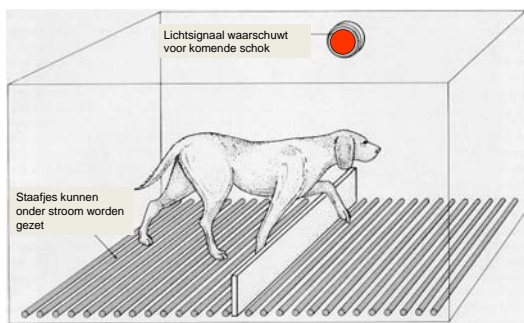
Foto: Nieuwsl

Romantisch verleden van pannetjes soep brengen heeft nooit bestaan

- Critici vrezen dat het begrip Eigen Kracht door de overheid wordt gebruikt om teveel en te grote problemen op het bord van de burger te schuiven.
- Zij willen het geloof in eigen kracht temperen als het om jeugdbescherming gaat: “juist in die gezinnen en families is er zo weinig kracht”.

Kracht van het individu

- In veel gezinnen die met de kindbescherming te maken krijgen is sprake van ‘learned helplessness’
- Weet u het nog...?

Learned helplessness bij dier dat niet kon ontsnappen (Martin Seligman)

Wie DENKT geen invloed te kunnen hebben op negatieve invloeden is meer vatbaar voor depressie. Dit geldt ook voor kinderen.

(Nolen-Hoeksema, Seligman & Girus, 1986)

Self-efficacy en eigen kracht

- Self-efficacy: the conviction that one can successfully execute the behavior required to produce the outcomes (Bandura, 1977, p. 193 met dank aan – bijna-- Dr. F. Kunseler.)
- Eigen kracht zou je kunnen zien als een vorm van self-efficacy.
- Jonge moeders met een verleden van mishandeling/misbruik laten lagere self-efficacy zien tijdens een opvoedingstaak.

We ondermijnen self-efficacy als:

- we regie wegnemen,
- onduidelijkheid laten bestaan over de te verwachten initiatieven (na opschalen zie je zelden dat er afgeschaald wordt),
- geen rechtszekerheid bieden (wat zijn je rechten bij jeugdbescherming in brede zin?),
- we ouder(s) niet in de gelegenheid stellen om zelf oplossingen te bedenken,
- we de beruchte zin uitspreken "U hoort nog van ons".

We versterken self-efficacy als we:

- regie teruggeven,
- geen perfect ouderschap eisen,
- ruimte geven voor vallen en opstaan,
- verbeteringen zichtbaar maken,
- duidelijk maken wat de ouder kan doen om opgeschaalde condities en interventies (controle, veiligheidsplan, beperkingen) te doen afschalen.

